

Čj. R 1/2001

V Brně dne 12. 9. 2001

V řízení o rozkladu, který proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže čj. S 70/00-2018/00-220 ze dne 7. 12. 2000 ve věci porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., podal účastník řízení – Komora veterinárních lékařů ČR, se sídlem Palackého 1-3, 612 41 Brno, ve správním řízení zastoupená na základě plné moci ze dne 17. 10. 2000 tajemníkem komory MVDr. Jiřím Kubů, jsem podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, na návrh zvláštní komise ustavené podle § 61 odst. 2 téhož zákona,

r o z h o d l

takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 7. 12. 2000 čj. S 70/00-2018/00-220

ve výrokové části pod bodem 1. **měním** takto:

1. Komora veterinárních lékařů ČR se sídlem Palackého 1-3, 612 41 Brno, porušila ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., tím, že Klub posuzovatelů DKK a DKL, který je její organizační součástí jako specializovaný orgán v oboru ortopedie, rozhodl dne 19. 12. 1998 a opakovaně dne 18. 6. 1999 o minimální ceně za posouzení RTG snímku kyčelních kloubů na DKK psů ve výši 350,- Kč. Rozhodnutí o stanovení minimální ceny za uvedenou službu je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení podnikatelů, které na trhu posuzování RTG snímků na DKK psů v České republice vedlo k narušení hospodářské soutěže mezi poskytovateli této služby.

2. Ve výrokové části pod bodem 2. ohledně pokuty ve výši 200 000,- Kč a její splatnosti **potvrzují**.

Ve výrokové části pod bodem 3. **měním** takto:

3. V souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, se Komoře veterinárních lékařů ČR ukládá, aby rozhodnutí Klubu posuzovatelů DKK a DKL o stanovení minimální ceny za posouzení RTG snímku kyčelních kloubů na DKK psů ve výši 350,- Kč uvedená v zápisech ze schůze ze dne 19. 12. 1998 a opakovaně ze dne 18. 6. 1999 zrušila a o důvodech zrušení členy Komory veterinárních lékařů ČR informovala. Doklad prokazující splnění uložené povinnosti Komora veterinárních lékařů ČR předloží Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vydal dne 7. 12. 2000 rozhodnutí čj. S 70/00-2018/00-220, v jehož 1. výrokové části deklaroval, že účastník řízení Komora veterinárních lékařů ČR se sídlem Palackého 1-3, 612 41 Brno (dále jen „účastník řízení“ nebo „Komora“), tím, že Klub posuzovatelů DKK a DKL, jako její specializovaný orgán v oboru ortopedie, stanovil pro jednotlivé posuzovatele minimální cenu za posouzení RTG snímku kyčelních kloubů na DKK psů (v zápise ze schůze Klubu posuzovatelů DKK a DKL, konané dne 19. 12. 1998, v bodě VI označeno jako „Stanovení ceny za posouzení RTG snímku na DKK“), porušila ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“ anebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), neboť stanovení této minimální ceny je zakázanou a neplatnou dohodou, která vede k narušení hospodářské soutěže na trhu posuzování RTG snímků na DKK psů v České republice. Za porušení zákona byla účastníkovi řízení podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. h) a § 14 odst. 4 zákona uložena ve 2. výrokové části pokuta ve výši 200 000,- Kč. Ve 3. výrokové části pak Úřad uložil účastníkovi řízení povinnost k nápravě, a to vhodným a účinným způsobem informovat všechny členy Klubu posuzovatelů DKK a DKL (dále i jen „Klub“) a rovněž všechny chovatelské kluby o správním řízení čj. S 70/00 o rozhodnutí Úřadu a navrhnout chovatelským klubům možnost uzavření nových posuzovatelských smluv, v nichž by posuzovatelské ceny byly dohodnuty na základě svobodného rozhodnutí obou smluvních stran, a stanovil rovněž přiměřenou lhůtu k jejímu splnění.

Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení včas rozklad.

Účastník řízení odůvodnil rozklad tím, že jeho jednáním nebyla porušena svoboda soutěže na relevantním trhu daných služeb a nebyla omezena možnost svobodné volby chovatele vybrat si posuzovatele, který mu bude nejlépe vyhovovat a s tímto si pak sjednat cenu za poskytovanou službu. Poukázal na to, že na společném jednání zástupců Českomoravské kynologické unie a Klubu posuzovatelů na DKK a DKL dne 19. 12. 1998 byla dohodnuta minimální nákladová položka za posouzení RTG snímku na DKK a DKL na pokrytí vynaložených prostředků, přičemž tyto prostředky Komora v rámci správního řízení konkretizovala a tyto byly dále specifikovány v samotné dohodě účastníků jednání dne 19. 12. 1998. Dále namítl, že Úřad při svém rozhodování vůbec nepřihlédl k námitce účastníka řízení, že částka 350,- Kč odpovídá minimálním vykalkulovaným nákladům za posouzení DKK a nezahrnuje cenu za odborný veterinární úkon, tj. odborné posouzení snímku včetně písemné zprávy, která je pak stanovena dohodou smluvních stran. Účastník řízení rovněž vyslovil názor, že nelze analogicky vycházet z rozsudku Vrchního soudu v Olomouci, který v rozsudku shledal, že Česká komora architektů nemá pravomoc stanovit minimální ani

jakékoliv jiné ceny a není tak jejím právem schvalovat honorářové řády. Účastník řízení respektuje, že není zmocněn k vydání sazebníku veterinárních výkonů, ale podle něj se v daném případě nejednalo o sazebník, ale o kalkulaci nákladů v souvislosti s posouzením RTG snímku.

Závěrem rozkladu účastník řízení navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno s tím, že mu nepřísluší hradit uloženou pokutu, neboť nedošlo k porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona.

Úřad, jako správní orgán rozhodující v prvním stupni, neshledal důvody pro postup podle ustanovení § 57 odst. 1 správního řádu a v souladu s § 57 odst. 2 správního řádu postoupil věc k rozhodnutí orgánu rozhodujícímu o rozkladu.

Dne 1. 7. 2001 nabyl účinnosti zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, který zrušil zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb. se řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadních předpisů.

Podle ustanovení § 59 odst. 1 správního řádu jsem napadené rozhodnutí včetně příslušného správního spisu přezkoumal v celém rozsahu.

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona „*Veškeré dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení podnikatelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže na trhu zboží, jsou zakázány a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud ministerstvo pro hospodářskou soutěž (dále jen „ministerstvo“) nepovolilo výjimku.* Ustanovení § 3 odst. 1 zákona tedy stanoví tři skutkové podstaty narušení soutěže, a to dohody soutěžitelů, rozhodnutí sdružení podnikatelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které vedou nebo i mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Pojem „rozhodnutí sdružení podnikatelů“ je v zájmu efektivní aplikace zákona vykládán široce; zahrnuje nejen rozhodnutí, dohody, usnesení orgánů sdružení či opatření jeho výkonných orgánů, ale také stanovy, vnitřní předpisy apod. Rozhodnutí nemusí být nutně závazné pro členy sdružení ani výsledkem konsensu všech členů sdružení, z hlediska zákona pro jeho protiprávnost postačí, ovlivňuje-li soutěžní chování členů sdružení nebo jiných soutěžitelů, následkem čehož nastalo skutečné či potenciální narušení soutěže.

Správní řízení s Komorou bylo zahájeno pro možné porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže spočívající v rozhodnutí Komory o stanovení minimální ceny za posuzování RTG snímků na dysplasii kyčelních kloubů u psů (DKK), na níž se dohodl Klub posuzovatelů DKK a DKL, který je organizační součástí Komory, jakožto specializovaná ortopedická organizace působící v rámci Komory. Klub byl založen v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 písm. b) a § 2 odst. 2 písm. a) a ch) zákona č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky. Posouzení DKK je podmínkou pro zařazení vyšetřovaného psa do chovu. Podle ustanovení § 4 citovaného zákona je k posuzování oprávněn pouze veterinární lékař, člen Komory, který má osvědčení pro posuzovatele DKK a DKL a je zapsán do seznamu specialistů vedeném Komorou.

V průběhu správního řízení bylo Úřadem zjištěno, že minimální cenu za posouzení RTG snímku DKK, která byla dohodnuta na zasedání Klubu posuzovatelů DKK a DLK dne 19. 12. 1998 a opakovaně potvrzena dne 18. 6. 1999, posuzovatelé převážně dodržovali. Tuto

skutečnost prokázaly svědecké výpovědi a informace vyžádané od jednotlivých posuzovatelů (ve spise l. č. 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35, 37, 38). Názor účastníka řízení, kdy poukazuje na to, že jeho jednáním nebyla porušena svoboda soutěže na daném relevantním trhu, tak neobstojí ve světle provedeného dokazování. Uvedené výsledky šetření ukazují, že na relevantním trhu, kde působí pouze soutěžitelé, kteří vlastní osvědčení pro posuzování DKK a DKL a jsou zapsáni do seznamu specialistů vedeném Komorou, došlo ke sjednocení jejich cenové politiky. Tím byla mezi nimi omezena hospodářská soutěž a žadateli o posouzení - chovateli či chovatelskému (kynologickému) klubu, se tak dostalo jen omezené možnosti vybrat si nabídku s nižší, než dohodnutou minimální cenou, neboť pouze členové Klubu jsou v České republice oprávněni k posuzování DKK psů.

K námitce účastníka řízení, že na zasedání Klubu dne 19. 12. 1998 nedošlo ke stanovení pevné ceny, nýbrž byla dohodnuta minimální nákladová položka za posouzení RTG snímku na DKK na pokrytí vynaložených prostředků, která nezahrnuje cenu za odborný veterinární úkon, tj. odborné posouzení snímku včetně písemné zprávy, konstatují, že toto tvrzení je v zásadním rozporu se zápisy zasedání Klubu ze dne 19. 12. 1998 a 18. 6. 1999 (ve spisu l. č. 13-18).

Jak vyplývá ze zápisu ze zasedání Klubu konaného dne 19. 12. 1998, v programu jednání je výslovně uvedeno: „*Stanovení posuzovatelských cen*“. Článek VI. zápisu je pak označen jako: „*Stanovení ceny za posouzení rtg snímku na DKK*“ a jeho obsahem je: „*Při jednání se přítomní shodli na tom, že cena za posouzení rtg snímku kyčelních kloubů na DKK musí být stanovena tak, aby pokryla nezbytné náklady a ztrátu času při:*

- *příjmu snímků, jejich evidenci a zhodnocení, je-li snímek vhodný k posouzení,*
- *v případě snímku, který nelze zhodnotit, vypracování a zaslání odborné zprávy veterinárnímu pracovišti, které jej zhotovilo, případně majiteli,*
- *posouzení snímku vhodného k posouzení, vyplňování příslušné dokumentace, zaslání výsledku posouzení chovatelskému klubu,*
- *poskytování podrobnějších informací majiteli (pokud o ně požádá) písemně, telefonicky či osobně,*
- *prohlubování odborných znalostí (nákup a studium odborné literatury, účast na vzdělávacích akcích) a účasti na pracovních poradách posuzovatelů DKK,*
- *vynaložení jiných nákladů (administrativní výpomoc apod.).“*

Následně v zápise ze zasedání ze dne 18. 6. 1999 je v programu jednání pak výslovně uvedeno: „*Schválení minimální ceny za posouzení snímku na DKK*“.

Námítka účastníka řízení, že minimální nákladová položka za posouzení RTG snímku na DKK na pokrytí vynaložených prostředků **nezahrnuje cenu za odborné posouzení snímku včetně písemné zprávy** se evidentně zásadně neshoduje se zápisy ze schůzí Klubu konaných dne 19. 12. 1998 a 18. 6. 1999.

Rovněž ze svědeckých výpovědí MVDr. Miroslava Nechvátala (ve spisu l. č. 83) a MVDr. Jana Šterce (ve spisu l. č. 86) vyplynulo, že cena ve výši 350,- Kč byla posuzovateli pokládána za „*minimální cenu*“ nebo také „*stanovenou cenu*“. Pouze svědek posuzovatel MVDr. Milan Snášil, CSc., uvedl, že „*byla stanovena pouze výše minimálních nákladů za posouzení jednoho snímku*“ (ve spisu l. č. 88). Dotázaní posuzovatelé se však převážně vyjádřili v tom smyslu, že výslednou cenu za předmětnou službu účtují ve výši dohodnuté na jednání Klubu, a to přesto, že každý posuzovatel má zřejmě odlišné náklady na svou činnost.

K výše uvedenému však dodávám, že z hlediska zákona o ochraně hospodářské soutěže není rozhodné, zda se v daném případě jednalo o výslednou minimální cenu nebo o kalkulaci nákladové složky této ceny, neboť obojí je v rozporu se zákonem o ochraně hospodářské soutěže v případě, že cena či její složka je stanovena dohodou soutěžitelů, jednáním ve vzájemné shodě nebo rozhodnutím jejich sdružení.

Je pravdou, že rozhodnutí Klubu neobsahovalo žádnou sankci za nedodržování minimálních cen ve zmíněném zápisu ze schůze Klubu. Absence sankce však není pro posouzení protiprávnosti dohody či rozhodnutí sdružení z hlediska zákona rozhodné. Rozhodnutí sdružení podnikatelů, jehož obsahem je stanovení minimálních cen za určité výkony či služby, v jejichž poskytování si členové sdružení konkurují, má nesporně protisoutěžní účinek, který přinejmenším může potencionálně narušit hospodářskou soutěž (viz také dikci ustanovení § 3 odst. 1 zákona „..... které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže ...“). Navíc z výpovědi ing. Josefa Šperky (ve spisu I. č. 92) vyplynulo, že dodržování minimální ceny Klub po svých členech vyžadoval.

Pokud jde o námitky účastníka řízení vztahující se k aplikaci rozsudku Vrchního soudu v Olomouci č.j. 2A 5/96, kterým bylo rozhodnuto o žalobě České komory architektů ve věci jeho oprávnění schvalovat honorářové řády, podotýkám, že Úřad tento rozsudek uvedl v odůvodnění rozhodnutí jako podpůrný prostředek své argumentace s vědomím toho, že napadené rozhodnutí se netýká honorářových řádů. Ve shodě s Úřadem jsem přesvědčen o správnosti analogie mezi uvedeným rozsudkem a napadeným rozhodnutím, kdy tato analogie je založena na skutečnosti, že zákon obecně zakazuje profesní organizaci (v dikci zákona sdružení podnikatelů), přijímat rozhodnutí, jehož obsahem je určení nebo jen ovlivnění cenového rozhodování členů sdružení za jimi poskytované služby .

Napadené rozhodnutí jsem přezkoumal i nad rámec námitek v rozkladu. V postupu Úřadu při vedení správního řízení a rozhodování jsem neshledal žádné skutečnosti, které by byly důvodem pro zrušení rozhodnutí a zastavení řízení, popřípadě pro zrušení rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání. Úřad se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval skutkovou stránkou věci a uvedl, jakými úvahami byl veden při hodnocení shromážděných důkazů, o které opíral konstataci o porušení zákona účastníkem řízení. Postup Úřadu nebyl rovněž v rozporu s aplikací čl. 81 Smlouvy o založení ES ve znění Amsterodamské smlouvy, z něhož Úřad při posuzování věci podpůrně vycházel a na který v odůvodnění rozhodnutí odkázal.

Po celkovém přezkoumání věci podle ustanovení § 59 odst. 1 správního řádu jsem ve shodě se správním orgánem prvního stupně dospěl k závěru, že stanovení minimální ceny za posouzení RTG snímků kyčelních kloubů na RTG psů ze strany Komory, resp. její organizační složky Klubu posuzovatelů DKK a DKL, tak, jak je formulováno v bodu VI. zápisu z jednání Klubu ze dne 19. 12. 1998 a opakovaně potvrzeno v zápisu z jednání Klubu dne 18. 6. 1999, je zakázané a neplatné určení minimální ceny ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 3 odst. 2 písm. a) zákona, které vedlo k narušení soutěže na relevantním trhu posuzování RTG snímků na DKK psů. Výrokovou část 1. deklarující toto porušení jsem však podle ustanovení § 59 odst. 2 správního řádu změnil, neboť tato část výroku jako porušení zákona deklaruje „dohodu“, když skutková podstata porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona spočívá v daném případě v „rozhodnutí sdružení podnikatelů“, jak ostatně vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Výrokovou část 1. jsem také zpřesnil o odkaz na jednání Klubu dne 18. 6. 1999, na němž Klub opět deklaroval dohodu o

minimální ceně ze dne 19. 12. 1998. Dále jsem změnil 3. výrokovou část a účastníku řízení stanovil povinnost zrušit zmíněné rozhodnutí Klubu posuzovatelů DKK a DKL o stanovení minimální ceny za posouzení RTG snímku kyčelních kloubů na DKK psů ve výši 350,- Kč uvedená v zápisech ze schůze ze dne 19. 12. 1998 a opakovaně ze dne 18. 6. 1999 a o zrušení informovat členy Komory. Smyslem zrušení zakázaného rozhodnutí sdružení podnikatelů je to, aby jednotliví posuzovatelé RTG snímků na DKK psů sdružení v Klubu se o svých cenách rozhodovali samostatně bez závazku dodržovat dohodnutou minimální cenu.

Za stavu, kdy po přezkoumání napadeného rozhodnutí jsem dospěl k závěru, že účastník řízení shora popsáním způsobem porušil zákon o ochraně hospodářské soutěže a po zjištění, že Úřad při rozhodování o sankci za porušení zákona vzal v úvahu všechny polehčující okolnosti na straně účastníka řízení, jsem neshledal důvody, abych pokutu uloženou ve výši 200 000,- Kč snížil, popřípadě zrušil. Návrhu účastníka řízení na zrušení napadeného rozhodnutí jsem proto nevyhověl, napadené rozhodnutí v bodu 2. o uložení pokuty za porušení zákona potvrdil a ve výrokových částech 1. a 3. změnil tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí se nelze podle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, dále odvolat.

Ing. Josef Bednář
předseda
Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Rozhodnutí obdrží:

Komora veterinárních lékařů
tajemník MVDr. Jiří Kubů
Palackého 1-3
612 41 Brno

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 9. 2001 a stalo se vykonatelným dne 22. 10. 2001.

